

Odjeljenje za savjetodavne poslove u biljnoj proizvodnji

ZELENA REZIDBA VOĆAKA

Ljetnja ili zelena rezidba voćaka je agrotehnička mjera koja se sprovodi u toku vegetacije. Kod mladih voćaka ova operacija se izvodi u cilju pravilnog formiranja krune, odnosno željenog uzgojnog oblika, dok se kod voćaka koje su u rodu ovom mjerom vrši dopuna zimske rezidbe. Sa vremenom izvođenja ove rezidbe treba biti oprezan, odnosno, treba je izvesti u optimalnom vremenskom periodu, kada je završen rast mladara, ili kad oni imaju smanjen porast. U našim uslovima ova operacija se izvodi u drugoj polovini jula, ili u avgustu.

Zelena rezidba i način na koji se sprovodi ima za cilj da se kod bujnih mladara smanji vegetativni porast, da se uklone svi oni mladari koji su suvišni i koji smetaju, da se favorizuje porast određenih mladara i da se dovedu u optimalan položaj, naročito kod voćaka kod kojih još nije završeno formiranje uzgojnog oblika, dok se kod voćaka koje su u rodu, pored navedenog, ova mjera ima za cilj forsiranje formiranja i diferenciranja cvjetnih pupoljaka, odnosno povećanje rodnosti.

U odnosu na radnju koja se obavlja zelenom rezidbom možemo razlikovati:

- očenjivanje (proredjivanje) mladara
- pinsiranje – zakidanje vrhova mladara
- prekraćivanje mladara
- savijanje i povijanje mladara
- prekraćivanje grana

Očenjivanje mladara je operacija koja se sastoji u uklanjanju suvišnih mladara koji su nepotrebni za formiranje uzgojnog oblika, kod voćaka kod kojih to formiranje još nije završeno, dok se kod voćaka koje su u rodu uklanjaju oni mladari koji su prebujni i koji vrše prekomjerno zasjenjivanje krune, a koji bi se uklonili naredne godine zimskom rezidbom. Nepotrebni mladari se po pravilu uklanjaju do osnove, dok kod mladih i nedovoljno razvijenih voćaka, u cilju pospješivanja ishrane, na njima se ostavlja 2-3 lista.

Očenjivanje mladara se može vršiti rukom, a ukoliko su počeli sa odrvenjavanjem sa oštrim nožem ili makazama za rezidbu.

Pinsiranje – zakidanje vrhova mladara je mjera sa kojom se uklanjaju vršni djelovi mladara, kako bi se poboljšao njihov vegetativni porast kod mlađjih voćaka, kao i favorizovalo diferenciranje cvjetnih pupoljaka za narednu godinu, kod voćaka koje su u rodu. Ovom mjerom se takodje sprečava i pretjerani porast suviše bujnih mladara, odnosno pospješuje rast slabije razvijenih mladara.

Da li će zakidanje vrhova mladara biti duže ili kraće zavisi od voćne vrste, sorte i bujnosti voće.

Prekraćivanje mladara je takodje jedna od mjera koje se sprovode u toku vegetacije voćaka. Kod mladih voćaka, kod kojih nije završeno formiranje uzgojnog oblika, ne preporučuje se nikakvo prekraćivanje jednogodišnjih mladara, ovakve voćke treba sasvim malo orezivati kako bi se pospješio njihov što bolji vegetativni porast. U ovakvom slučaju, vrši se proredjivanje, odnosno uklanjanje, samo onih mladara koji smetaju formiranju uzgojnog oblika. Kod voćaka koje su u rodu, prekraćivanje mladara izvodi se u cilju što bolje diferencijacije cvjetnih pupoljaka i formiranju novog rodnog drveta. Ova mjera se sprovodi u drugom dijelu vegetacije, kada je usporen vegetativni porast, na taj način što se prekraćivanje izvodi iznad poslednjeg dobro razvijenog lista.

Savijanje i povijanje mladara su agrotehničke mjere kojima se u zavisnosti od ugla savijanja, odnosno povijanja grana u odnosu na stablo zaustavlja rast bujnih ili pak pospješuje porast slabije razvijenih mladara. Ako se mladar više povije vertikalno, on će biti bujniji, dok što je više povijen horizontalno, njegova bujnost je slabija. Ove operacije su svoju primjenu najviše našle prilikom formiranja određenih uzgojnih oblika, kojima se zahtijeva određen raspored grana na voćkama. Kod mladih voćaka kod kojih nije završeno formiranje uzgojnog oblika, ova mjera je našla punu primjenu jer se ne preporučuje nikakvo prekraćivanje mladara, koje može biti čak i štetno. Na ovaj način sprečava se ogoljavanje donjih djelova grana, bolje je i ravnomjernije formiranje cvjetnih pupoljaka i voćka prije stupa na rod, ravnomjerniji je raspored pupoljaka cijelom dužinom mladara, gdje i najniži i bočni pupoljci mogu biti rodni, tako da je ova mjera značajna i za voćke koje su u rodu.

Prekraćivanje grana u toku vegetacije se vrši na onim granama na kojima je formiran veći broj prijevremenih mladara, a ovom operacijom se njihov broj smanjuje na optimum. Izvodi se tako što se odbacuje onaj dio grane do nižeg prijevremenog mladara koji ima željeni pravac pružanja, uglavnomje to onaj mladar koji svojim rastom ne doprinosi da dodje do zasjenjivanja i velike bujnosti krošnje. Ovom rezidbom uklanjaju se i oni mladari koji bi se svakako uklonili i zimskom rezidbom naredne godine, tako da se zimska rezidba može obaviti znatno kvalitetnije i brže.

Rajko Grozdanić, dipl. inž. polj.